

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

6 Vtrum corporalis elæemosyna sit danda de necessario.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](#)

Vtrum quis debet dare eleemosynam de necessario.

AD SEXTVM sic proceditur.
B Videtur, quod aliquis non debet eleemosynam dare de necessario. Ordo enim charitatis non minus attenditur penes effectum beneficii, quam penes interiorum effectum: peccat autem qui preponere agit in ordine charitatis, quia per ordinem charitatis est in praecpte. Cū ergo ex ordine charitatis plus debet aliquis, quam proximum diligere, uidetur quod peccet, si subtrahat sibi necessaria, ut alteri largiatur.

P2 Præt. Quicunque largittur de his, quae sunt necessaria sibi, est propter substantiam dissipator, quod pertinet ad prodigium, ut paret per Philoso. in 4. Ethico. sed nullum opus uitiosum est faciendum, ergo non est danda eleemosyna de necessario.

P3 Præt. Apost. dicit. ad Tim. 5. C Si quis suorum, & maxime domine sicut curam non habet, fidem negavit, & est infidelis deterior: sed quod aliquis det de his, quae sunt sibi necessaria, uel suis, uidetur derogare cursum, quam quis debet habere de se, & de suis. ergo uidetur quod quicunque de necessariis eleemosynam dat, graviter peccet.

SE D CONTRA est, quod Dominus dicit Matt. 19. Si uis perfectius esse, uade, & uende omnia que habes, & da pauperibus: sed ille qui dat omnia, que habet, pauperibus, non solum dat superflua, sed etiam necessaria. ergo de necessariis potest homo eleemosynam dare.

RESPON. Dicendum, quod necessarium duplicitur. Vno modo sine quo aliquid esse non potest, & de tali necessario omnino eleemosyna dari non debet, puta, si aliquis in articulo necessitatis constitutus, haberet solum unde posset sustentari, & filii sui, uel alii ad eum pertinentes: de hoc enim necessario eleemosynam dare, est sibi, & suis uitam subtrahere. sed hoc dico, nisi forte talis casus immuneret, ubi subtrahendo sibi, daret alium magna persona, per quam ecclesia, uel res publica sustentatur: quia pro talis persona liberatione, scipium & suos laudabiliter periculo mortis exponeret, cum bonum commune sit proprio preferendum. Alio modo dicitur aliquid necessarium, sine quo non potest conuenienter uita transfigi secundum conditionem, & statum propriei personæ, & aliarum personarum, quarum cura ei incumbit. Huiusmodi necessarii terminus non est in indubio, sed in constitutus: ed multis ad diuis, non potest aliquid esse ultra tale necessarium: & multis subtractis, adhuc remanet, unde possit conuenter aliquis uita transfigere secundum proprium statum.

A De hīmō ergo eleemosynam dare, est bonum, & non cadit sub precepto, sed sub consilio. In ordinatum est, aut si aliquis tam sibi de bonis propriis subtrahet, ut aliis largiretur, quod de residuo non possit uitam transfigere conuenienter secundum proprium statum, & negotia occurrēntia. Nullus n. inconvenienter uiuere debet. Sed adhinc tria sunt excipienda, quorū primū est quā aliquis statum mutat, puta, per religionis ingressum: tunc n. oīa sua pp Christū largiens, opus perfectionis facit, scilicet in alio statu ponendo. Secundū, quā cauīa sibi subtrahit, et si sunt necessaria ad conuenientiam uite, tñ de facili refarciri possunt, ut non sequatur maximū inconveniēt. Tertiū, quā occurreret extrema necessitas alicuius priuatæ personæ, uel ēt aliqua magna necessitas recipibile. In his n. casib. laudabiliter ptermitteret alius id quā ad decētiā sui ita p̄tinere uideref, ut maiori necessitatib. subuenire. Et p̄ hoc patet de facili risū ad obiecta.

Vtrum possit fieri eleemosyna de iusitate acquisitis.

AD SEPTIMVM sic proceditur. Videretur, quod possit eleemosyna de illicite acquisiti. Dicitur. Lue. 16. Facite uobis amicos de mammona iniquitatibus: mammona n. significat diuitias. ergo deduciū inique acquisiti potest sibi aliquis spirituales amicos facere, eleemosynas largiendo.

P2 Præt. Oē turpe lucrum est, quod uī est illicite acquisitū: sed turpe lucrum est, quod de meretricio acquiritur. Vñ & de hīmō sacrificium, uel oblatio Deo offerri non dēt, secundum illud Deut. 23. Non offeres mercedem prostibulū in domo Dei tuū. Similiter ēt turpiter acquirit quod acquiritur per ales, quia ut Phil. dicit 13. Eth. Tales ab amicis lucrant, quib. oporetur dare. Turpis simē ēt acquiritur aliqd p̄ simoniā, p̄ quā aliqd spirituū iactio iuriū facit, & tñ de hīmō eleemosyna fieri potest. ergo de male acq̄isiū potest aliqd eleemosynā facere.

P3 Præt. Maiora mala sūt magis uitāda, quā minorā: sed minū pecatū est detētio rei alienē, quā hominidū quod aliquis iurrit, nisi aliquis ultima necessitate subueniat, ut patet Amb. dicitur. P. accepit fame moriētē, quā si nō pauerit, occidi sibi. ergo aliqd p̄ eleemosynā face re ī aliquo casu de male acq̄isiū.

SE D CONTRA est, quod Aug. dicit in li. de herbis Domini. De iustis laborib. facite eleemosynas. Non n. corruptiū estis iudicem Chrm, ur non uos audiat cū pauperibus, quib. tollit. Nolite uel eleemosynas facere de fanore, & usuris. fidelibus dico quibus corpus Christi erogamus.

RESPON. Dicēdū, quod tripliciter potest aliquid esse illicite acquisitum. Vno modo, id quod il-

Super quest. trigesimē secunde articulū septimum.

Vtrum possit fieri eleemosyna de iusitate acquisitis.

IN ar. 7 circa diffin-
4. dist. 15. q.
ta acquifito, dubium
occurred, pene quā
2. ar. 4. q. 2.
attenditur iniuria
& 3. Et quo
li. 12. ar. 30.
cor.

ditionem de illici-
ta acquifito, dubium
occurred, pene quā
attenditur iniuria
acceptio, & datio
nis secundum fe, ut
distinguitur contra
iniustam acceptatio-
nem, uel dationem,
non secundum fe,
sed secundum causā,
ut de turpi lucro di-
citur. Et est ratio du-
bi, quā datio, uel ac-
ceptio secundum fe,
aut at tendit pene
materiam acceptam,
uel dationem pene
materiam, pro qua da-
tur, uel accipitur. Si
attenditur pene ma-
teria, quā datur, uel
accipitur, si nulla ac-
ceptio est illicita, in-
si cada super indebi-
tam materiam puta,
alienum iniusto domi-
no, ut contingit in
rapina, furto, uifra.
Et similiter nulla da-
tio est illicita, nisi de
tur indebita materia,
puta, alienum. Et sic,
cum in simoniā, &
subuersione iustitia
dato & acceptio ca-
dat super debita ma-
teria. f. pecunia pro-
pria uoluntarie &c. Referit dist.
non erit datio & ac-
ceptio secundum fe
iniusta. Si autem at-
tenditur pene mate-
riam pro qua, sic ei-
ter prim. & ter prim. &
pro meretricio, mea. 10. 10.
pro adulterio, & hu-
iustificare, & accep-
tio erit secundum fe
iniustum, sicut da-
re pro beneficio
Ecclasiastico, uel sub
uerfione iniustie. V-
trobisque iūquidem
datur, & accipitur
pro actu peccati.

Ad hoc dicitur, quod
L 3. datio,